

Kelemen Béla nem vállalja az államtitkárságot.

(Saját tudósítónktól.) Közölte szombati számában a *Delmagyarország*, hogy a politikai válsággal kapcsolatos egyik verzió szerint az új kereskedelemügyi miniszter, *Szterényi József* mellé politikai államtitkárrá dr. *Kelemen Béla* főispánt fogják kinevezni. A hírt a legnagyobb tartózkodással regisztráltuk, amit igazol az a Budapestről nyert *teljesen hiteles* értesülésünk, hogy *Kelemen Béla* Szegeden marad, nem vállal államtitkárságot. Az erről szóló tudósításunk a következőkép szól:

— *Szterényi József* kereskedelemügyi

miniszter mellé államtitkárnak két név került forgalomba az *Apponyi*-pártból: gróf *Benyovszky Mór* és dr. *Kelemen Béla*. *Szterényi* első sorban *Kelemen* szerette volna, akinek azonban nagy aggályai voltak az államtitkárság elfogadását illetően. Ma már egész határozottan az a helyzet, hogy *Szterényi* mást, egy *harmadikat* fog választani. A kereskedelmi államtitkárságról lévén szó a helyzetet stílszerűen így lehet jellemezni: *99 százaléki bizonyossága van annak, hogy Kelemen otthon marad.*

A szegény ember és a drága orvosi tudomány.

— Mikor 10.000 koronába kerülne Szabó József női szabó gyógykezelése. —

(Saját tudósítónktól.) Nemcsak az orvosoknak, a tehetséges, higiénikusan élő, manikűrözött *Sir Ridgeon*oknak vannak dilemmái és problémái, hanem szegény, beesett mellű, lázas nézésű, sápadt arcú szenvedőknek is, a kiket a gond és nyomor predesztinált arra, hogy idő előtt paciensekké váljanak. *Szabó József*, szegedi női szabó szintén súlyos dilemmába került és szomorú betegségét, a szegényes szoba mélyén hamleti probléma lengi körül: a lenni, vagy nem lenni kérdése. Tízezer koronájába kerülne a „lenni” (talán ennyi pénzt soha életében összesen se látott), a „nem lenni”-t pedig ingyen és bérmentve szállítja hozzá a kegyes sors, csak tétlenül kell tovább feküdni, a falon levő penészvirágokat nézve és az órák lomha szárnyalását várva.

Szabó József, a Polgár-utca 19. szám alatt, rozoga és egészségtelen sárga ház két szobás utcai lakását lakja. Három hét előtt úgy érezte, hogy a lába nem bírja tovább, le kell fekülnie. Vézna, sovány, gyenge tüdejű ember volt már *Pégóta*, aztán a lábában nagy fájásokat érzett, rémes szaggatásokat. A felesége, — szikár, szőke, komornézésű asszony, — nézegette, vizsgálta a lábát, nem tudta mire vélni az esetet. *Szabó* már két év óta betegeskedett és mint a Zsidó Betegsegélyező Pénztár tagja „orvosi kezelés” alatt is állott. Dr. *Bernát József* volt az orvosa, porokat irt neki és borogatást rendelt el. Most is hozzá mentek mindjárt. El is látogatott *Bernát* a beteghez pontosan és azt a tanácsot adta, hogy hívják el dr. *Machánszkyt*, adják elő neki a bajt, ő majd megmondja, mit kell tenni. Dr. *Bernát*, aki katonaeorvos, elutazott Szegedről, vidékre ment sorozni.

Pontosan két hét előtt *Machánszky* meg is látogatta *Szabóék*at. Gondosan megvizsgálta a beteget és azt mondotta, hogy a lábában esontizületi gyulladás van. Napkurákat ajánlott és csillapító porokat adott azzal, hogy ha jobban lesz a beteg, használjon szikós fürdőt. Egyébként megjegyezte, hogy tudomása szerint a szegedi orvosok közül dr. *Gyuritz*-nak és *Zimmermann*-nak van megfelelő be rendezése a mesterséges napfénykurához.

A továbbiakban *Szabóné* szavait adjuk, a ki szóról-szóra így mondta el a fejleményeket:

— Hétfőn (12 nap előtt) telefonáltam *Gyuritz* doktornak, aki azonban nem jött ki. Kedden személyesen elmentem hozzá, mikor is azt mondta, hogy ő telefonmeghívást nem vesz figyelembe. Kedden este kijött hozzánk, megvizsgálta férjemet és azt mondta, hogy napkurára és oltásra van szüksége. Hetenkint háromszor oltani kell és hetenkint háromszor napfürdőt kell vennie. Minden oltás 25 koro-

nába kerül és minden napfürdő 35 koronába. Ennek a kezelésnek egy évig kell tartani és a beteget a lakására kell szállítani vagy hordágyon, vagy karosszékan. Az oltást még szerdán meg kell kezdeni, mert ha késünk vele, akkor már nem segíthet rajta.

— Én azt mondtam, hogy szegény emberek vagyunk ennyit nem fizethetünk, hisz ez hetenként 200 koronába kerülne, egy év alatt tehát több, mint 10.000 K-ba, vegye át a „általjába”. Kérem, hogy tekintse rémes helyzetemet. Az uram nem tud dolgozni; Két kezem munkájával kell megkeresni a két gyermekem, a beteg és magam számára is a betevő falatot.

— Kérjen rokonaitól, — mondotta.

— Erre képtelen vagyok, — válaszoltam. Édesapámnak hat gyermeke katona, ők tehát nem segíthetnek rajtam.

— Pedig ha most hamarosan nem kezdek meg a kezelést, hat hétig sem felelek a betegért és kezelésbe sem veszem.

Mikor *Szabóné* ezt mondta, kétkedve néztem rá. Szemében a bánat könnye ült és kékes ajka vonaglott. Az ura is megszólalt ekkor az ágyból, aki mindent hallott eddig és csak meghunyászkodva maga elé meredt. Lassu, szenvtelen hangon mondta:

— A párnákat is adjuk el, azt mondta az orvos ur. Itt volt az öcsém is, aki mint untauglich van behíva katonai szolgálatra, ő is tudja.

— Mi történt azóta? — kérdeztem az asszonyt.

— Az orvos ur azzal távozott, hogy szerdán értesítem, mit határoztunk. Én mindjárt válaszoltam, hogy képtelen vagyok ilyen feltételeknek eleget tenni. Szerdán aztán elmentem megnézni, itthon van-e már dr. *Bernát*. Mivel még nincs Szegeden, helyette dr. *Löbl* főorvos jött ki, megállapította, hogy uramon a sok fekvésből tájog keletkezett, hivassam dr. *Machánszkyt*, aki meg fogja vizsgálni. Cseppeket és borogatásnak gúlarvizet rendelt. Dr. *Boros József* is megvizsgálta az uramat, — akkor még fent járt — és orvosságot rendelt neki befecskendezésre. Mivel azt a beteg szervezete nem bírja, nem fecskendezték. Most az uram minden kezelés nélkül maradt, gyógyítani nem tudjuk és napról-napra közelebb jön a pusztuláshoz.

Dr. *Gyuritz* Sándor törzsorvos az alábbiakban nyilatkozott az ügyről:

— Kint jártam tényleg *Szabóék*nál. Megvizsgáltam a súlyos beteget és orvosi tanácsot adtam neki. Egy operáció költségeit is elő kell teremteni, természetes, hogy ilyen költséges, specifikus kezelés is sokba kerül. Ultraviolet sugárakat kell használni és az anyagot méregdrágán Svájcban át csempézik. Én

nem tudtam egyébként, hogy *Szabóék* olyan szegények. Ha kérték volna, esetleg olcsóbb honoráriumot szabtam volna meg, bár a vilamos áram is sokba kerül.

— Mi lesz hát most, a családost, tehetetlen emberrel, — kérdeztem.

— Tudomásom szerint kezelés alatt áll, bár itt csak speciális gyógymód segíthet. Menjen be a kórházba, ott megtalálja a szükséges ápolását.

— De ha a kezelés és az ápolás nem használ neki? Amikor csak hatásos és azonnali gyógymód segíthet rajta, mint a törzsorvos ur is megállapította?

— Ezt ugye bár senki sem kívánhatja tőlem ingyen? Segítsen valahogyan a családjára.

Szóval nincs mód arra, hogy *Szabó József* még egyszer valahogyan az egészségéhez jusson. Talán ehhez akkor sem juthatna hozzá súlyos bajával, ha volna 10.000 koronája, de életét jelentékenyen meghosszabbíthatná. Így azonban orvostól orvoshoz/szaladgálnak; tanácsokat kapnak, porokat és borogatásokat, gyógykezelést azonban nem. Az eset olyan szomorú és olyan ríktó, hogy nem lehetett mellette szó nélkül elmenni.

(h. i.)

325500 koronával csökkentek a város javadalmi bevételei.

(Saját tudósítónktól.) Szeged javadalmi bizottság szombaton délután *Balogh Károly* elnöklésével ülést tartott, amelyen a pénzügyi előadó bejelentette a múlt év javadalmi bevételeiről szóló jelentését. A jelentés, amely a múlt évi eredményeket összehasonlítja a legutolsó békeév: 1913. javadalmi eredményeivel, nem épen örömdetes adatokat tartalmaz, mert végső eredményként megállapítja, hogy a város jövedelmei 1917-ben kerekén 325.000 koronával csökkentek az 1913. évi eredményhez viszonyítva.

Az összehasonlító kimutatás szerint a város jövedelmei az egyes jövedelmi ágak közül csak a városi fogyasztási illetéknél a mutat 6353 korona emelkedést az 1913. évi 80.229 koronás bevétellel szemben, valamint 66.430 koronával emelkedett a vágóhídi díj jövedelme az 1913. évi 141.416 koronás eredménnyel szemben. Emelkedett még a város jövedelme kázanhasználati díjban 910 koronával, vámbírság díjban 1355 koronával, fűbért díjban 106.427 koronával az 1913. évi 93.346 korona összjövedelemmel szemben. 1907 koronával több volt a város jövedelme kutköltség díjban. Minden más jövedelmi ágban tíz, sőt százszázalékos veszteségek érték a várost, amivel szemben még csak a fűbért díjak emeléséből származó 106.427 koronás jövedelem többlet áll.

Az egyes jövedelmi ágak jövedelmezősége egyébként így alul: Állami bor és huszfogyasztási adóban befolyt 1913-ban 513.306 korona, 1917-ben már csak 299.193 korona, tehát 214.112 koronával kevesebb, mint a legutolsó békeévben. A városi fogyasztási adópótlék jövedelme összesen 59.493 koronával kevesebb, mint az 1913-ik év 142.272 koronás bevétele. Kövezetvándíjban 1913-ban 283.766 korona folyt be, 1917-ben már csak 140.387 korona, tehát 143.379 koronával kevesebb. A partjavadalmi díj 1913-ban 8698 koronát jövedelmezett, 1917-ben ez a jövedelem már csak 4911 korona, vagyis 3786 koronával kevesebb. 1913-ban hidvándíjban 89.213 korona volt a város jövedelme. 1917-ben az újszegedi katonanapok ellenére is csak 71.640 korona a jövedelem, tehát 17.573 koronával kedvezőtlenebb. 1917-ben ez az összeg is 86.027 koronára olvadt le; ez is kevesebb tehát 47.847 koronával. A súly- és ürmértékdíj 1891 koronával kedvezőtlenebb az 1913-iki 6511 koronás bevételhez képest. A föld és vályogdíj jövedelme is csökkent 339 koro-